

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/18/3982

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni peainspektor Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	07.02.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	11.12.2018 (registreeriti inspeksioonis 12.12.2018)
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus aadress: Suur-Sepa 16, Pärnu e-posti aadress: linnavalitsus@parnu.ee
Teabevaldaja vastutava isik	linnasekretär
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik aadress: Xxx xx, Xxxxxx e-posti aadress: xxxxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
- 2) teen Pärnu Linnavalitsusele kohustusliku ettekirjutuse – selgitada välja, kas ja mis osa kuluaruannetes on toetuse saajate ärisaladus ning väljastada see osa teabenõuetes soovitud kuluaruannetest, mis puudutab linnalt saadud toetuse kasutamist, kuna see ei saa olla ärisaladus. Samuti väljastada mahasõidutee kokkulepetes kinnistu andmed, mis on kinnistusraamatus avalikud, kui pole muud põhjust neile juurdepääsu piirata.
- 3) jätta vaie rahuldamata juriidiliste isikute nimede kinni katmise osas toetuse taotluse ja aruannete dokumentidel, kuna linnavalitsus on vaide esitajale 15.01.2019 saatnud soovitud dokumendid uuesti selliselt, et juriidiliste isikute kontaktandmed on kinni katmata
- 4) jätta vaie rahuldamata planeerimisdokumendil isiku nime kinni katmise osas (dokument nr 4.3-7/13898/2018-29) kuna konkreetse dokumendi puhul tegemist on kodaniku teabenõudega, milles füüsilise isiku andmete kinni katmine on

õiguspärane.

5) määrان ettekirjutuse täitmise tähtajaks 18. veebruar 2019.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna Halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punktid 3 ja 4) rahuldamata jäänud osas või juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil. Seejuures saab vaideotsuse tühistamist nõuda üksnes koos teabevaldajale esitatud nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 22.10.2018 esitas vaide esitaja Pärnu Linnavalitsusele teabenõude.
2. 22.11.2018 vastas linnavalitsus hilinenult vaide esitaja teabenõudele, kuid kattis osades soovitud dokumentides andmed osaliselt kinni ja põhjendas keeldumist.
3. Kuna linnavalitsuse vastus vaide esitajat ei rahuldanud, esitas vaide esitaja 22.11.2018 täiendava teabenõude.
4. 30.11.2018 vastas linnavalitsus 22.11.2018 esitatud teabenõudele, väljastades ainult Pärnu lasteaed Pillerpalli noorsooprojekti toetuse taotluse, kuid ülejäänud teabenõudes soovitud dokumentide väljastamisest linnavalitsus keeldus.
5. 12.12.2018 registreeriti Andmekaitse Inspeksioonis Erasiku vaie Pärnu Linnavalitsuse tegevuse peale teabenõuetele vastamisel
6. Kuna vaites esinesid puudused, andis inspeksioon vaide esitajale tähtaja vaites esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
7. 27.12.2018 kõrvaldas vaide esitaja vaites esinevad puudused ning inspeksioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

22.10.2018 edastasin teabenõude paludes dokumendiregistris olevaid dokumente.

30.10.2018 edastas Pärnu Linnavalitsus vastuskirja nr 4.3-7/15682-1 teatades, et käsitleb teabenõuet selgitustaotlusena ja pikendab teabenõudele vastamise tähtaega.

12.11.2018 esitasin vaide Andmekaitse Inspeksioonile. Käesoleval ajal on vaie menetluses.

22.11.2018 edastas Pärnu linnavalitsus **22.10.2018** teabenõudes palutud dokumendid kuid kattis kinni andmed milledele ei ole õigust paigaldada juurdepääsupiirangut, rikkudes sellega teabenõudja õigust saada avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet.

-Linnaeelarvest saadud toetuste kasutamise kuluaruannetel olid kinni kaetud read kust nähtunuks saadud toetuse kasutamine - mis ei ole õiguspärane.

Aruannetel on eraldi osa mis on pealkirjastatud: Aruandele on lisatud järgmised kulud (arve+maksmist tõestav dokument) linnavalitsuselt saadud toetussumma ulatuses.

Kogu lahtri sisu on linnavalitsus aga kinni katnud mis ei ole õiguspärane kuna linna eelarvest toetusteks eraldatud raha kasutus on avalik teave.

-Samuti ei olnud õiguspärane kinni katta juriidilistest isikutest toetuste saajate andmed (telefon, e mail jm).

-Õigusvastane oli kinni katta ka isikute nimed planeerimisdokumentidel mis ei ole kuidagi seotud isikute eraelu puutumatusega (dokument 4.3-7/13898/2018-29).

-Kokkulepetel, mis olid sõlmitud mahasõidutee ehitamiseks kinnistule, kaeti linnavalitsuse selgituse kohaselt andmed kinni põhjuse, et kinnistusraamatus on vastava päringu tegemine tasuline ja linnavalitsus ei pea neid andmeid teabenõudjale tasuta väljastama.

Selline seisukoht ei ole õige ja andmete kinnikatmine ei olnud õiguspärane.

Antud juhul küsiti koopiat dokumendist, mis on linnavalitsusel olemas ja milleks ei pea linnavalitsus kinnistusraamatusse päringut tegema. Andmekaitse inspeksioon on varasemalt andnud seisukoha, et kui kohaliku omavalitsuse dokumendil on andmed juba olemas ei ole õiguspärane katta neid kinni põhjusel, et nende osas on kinnistusraamatu andmete päringud tasulised.

Seega ei ole Pärnu linnavalitsus 22.10. 2018 teabenõude täitmisel lähtunud AvTS sätestatust, katnud õigusvastaselt kinni dokumentidel teabe millele ei olnud õigust juurdepääsupiirangut kehtestada ja rikkunud teabenõudja õigust saada avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet.

22.11.2018 edastasin uue teabenõude ja palusin väljastada linna eelarvest eraldatud toetuste (mitte sotsiaaltoetuse) kasutamise aruannetele lisatud arved ja nende tasumist tõendavad dokumendid (linnavalitsuselt saadud toetuse ulatuses.)

30.11.2018 vastuskirjaga nr 4.3-7/15682-4 Pärnu linnavalitsus edastas Pillerpalli noorsooprojekti toetuse taotluse (eelmise teabenõudega seotult)

Ühtegi 22.11.2018 teabenõudes palutud dokumenti Pärnu linnavalitsus ei väljastanud ega viidanud ühelegi AvTS sättele mis lubas jätta teabe väljastamata. Seega ei ole 22.11.2018 teabenõue täidetud seaduses nõutud korras ja palutud dokumentide väljastamata jätmine on õigusvastane.

Vaide esitaja leiab, et soovitud dokumentidega tutvumise mittevõimaldamine ei ole kooskõlas avaliku teabe seadusega. Avaliku teabe seaduse § 1 kohaselt on seaduse eesmärk tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igaihe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest, ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.

Põhiseaduse § 44 lõiked 1 ja 2 näevad ette, et igapäev on õigus vabalt saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni, välja arvatud andmed, mille väljaandmine on seadusega keelatud ja eranditult asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud andmed. Seega vaide esitaja õigus saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni tuleneb nii põhiseadusest kui ka AvTS ja teistest seadustest ja õigusaktidest

Eelnevat arvesse võttes palun kontrollida :

-kas 22.10.2018 teabenõue on täidetud nõuetekohaselt

- kas teabenõudele on vastatud tähtaegselt
- kas teabe kinni katmine (linna eelarvest saadud toetuseraha kasutamine, planeerimisdokumentidel nime kinnikatmine, juriidiliste isikute andmete kinnikatmine, kinnistusraamatu andmete kinnikatmine) on õiguspärane.
- Kui Andmekaitse inspeksioon leiab, et see ei ole õiguspärane kohustada Pärnu Linnavalitsust väljastama dokumendid kus avalik teave ei ole kinni kaetud.

- kas 22.11.2018 teabenõue on täidetud nõuetekohaselt

-Kui Andmekaitse Inspeksioon leiab, et teabenõue ei ole täidetud nõuetekohaselt kohustada teabevaldajat täitma 22.11.2018 teabenõue seaduses ettenähtud korras.

- kas palutud teabe väljastamata jätmine oli õiguspärane. Kui andmekaitse inspeksioon leiab, et see ei olnud õiguspärane kohustada Pärnu linnavalitsust väljastama teabenõudes palutud teave.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite 04.01.2019 Pärnu Linnavalitsusele järelepärimise Erasiku vaide menetluses. Vastame esitatud küsimustele.

Küsimus Mille alusel on kehtestatud piirang kuluaruannetel andmetele, millest nähtub, milleks on linnalt saadud toetust kasutatud?

Vastus: Toetuse kasutamise aruanded sisaldavad vormikohast selgitust toetuse kasutamise kohta koos toetuse kasutamist tõendavate kuludokumentidega. Pärnu Linnavalitsuse eraldatud toetuse summa projektide kogumaksumusest on enamasti väiksema kaaluga kui toetuse taotlejate omafinantseeringud. Toetuse saajad esitavad toetuse kasutamise aruande juurde sageli dokumente ja teavet osas, mis ei puuduta omavalitsuse eraldatud toetuse kasutamist ning mille puhul on tegemist toetuse saaja ja tema lepingupartneri vahelise suhtega. Kuludokumentidele ei ole märgitud, millisest finantseerimisallikast on toetuse saaja arved tasunud. Kuna Pärnu Linnavalitsus ei ole toetust eraldades seadnud tingimuseks kasutada seda mingi konkreetse kulutuse tegemiseks vaid üldiselt projekti elluviimiseks, ei ole esitatud aruannetest võimalik eristada, millise konkreetse osa projekti kogumaksumusest kattis Pärnu linna poolt antud toetus. Sellest tulenevalt on vaadeldavad aruanded tunnistanud asutusesiseseks kasutamiseks AvTS § 35 lg 1 p 17 alusel.

Oleme tutvunud ministriumide ja teiste kohalike omavalitsusüksuste avalike dokumendiregistritega, et vaadata, kuidas avalikustatakse erinevate toetuste kasutamise aruandeid. Juhul kui aruanded on avalikest dokumendiregistritest otsinguga leitavad, on valdavalt tegemist AvTS § 35 lg 1 p 17 alusel asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabega.

Küsimus Miks ei väljastatud vaide esitajale aruannetele lisatud arveid ja maksmist tõendavaid dokumente linnavalitsuselt saadud toetussumma ulatuses ning mille alusel on eeltoodud dokumentidele juurdepääsupiirang kehtestatud?

Vastus: Arvetel ja kuludokumentidel ei kajastu, kelle toetuse arvel need on tasutud. Kuna arvete tasujaks on toetuse saaja, ei anna see infot finantseerimisallika kohta, sest ei ole võimalik eristada, millist osa toetuse saaja kontol olnud terviksummast kasutati mingiks konkreetseks otstarbeks.

Küsimus Mille alusel on kehtestatud juurdepääsupiirang juriidiliste isikute kontaktandmetele?

Vastus: Vaide esitajale saadetud dokumentide puhul on juriidiliste isikute kontaktandmed kinni

kaetud ekslikult. Vaide esitajale on 15.01.2019 saadetud soovitud dokumendid uuesti selliselt, et juriidiliste isikute kontaktandmed on kinni katmata.

Küsimus Mille alusel on kehtestatud mahasõidutee ehituse kokkulepetel juurdepääsupiirang kinnistu andmetele?

Vastus: Juurdepääsupiirang on seatud AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel. Linnavalitsus ei pea põhjendatuks hakata iga teabenõude juures, mis pealegi ei puuduta teabenõudjat ennast, hakata rahvastikuregistrist kontrollima, kas tegemist on registrijärgse elukohaga. Arvestades võimalust, et isik võib olla mitme kinnisasja omanik või üürnik, on tema faktilist elukohta tuvastada keeruline ning teabenõudele vastamise menetluses põhjendamatult ajamahukas.

Küsimus Ühtlasi palun edastada 22.11.2018 vaide esitajale edastatud kultuuritoetuste aruanded/taotlused kinnikatmata kujul ning lisaks näidiseks ühele aruandele lisatud arved ja maksmist tõendavad dokumendid (v.a Pillerpalli lasteaed).

Vastus: Edastame soovitud dokumendid.

Lisame selgituseks et Pillerpalli lasteaia dokumendi puhul oli tegemist noorsooprojekti toetuse taotlusega (mitte toetuse kasutamise aruandega) ning taotleja on linnavalitsuse hallatav asutus mitte eraõiguslik juriidiline isik.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave ja juurdepääs avalikule teabele

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangud on ära toodud AvTS §-s 35 ning valdkondade eriseadustes.

AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel saab juurdepääsu piirata isikuandmetele, kui selliste andmete avalikustamine võib oluliselt kahjustada eraelu puutumatust. Juhul kui dokumendist pole arusaadav, kas tegemist on füüsilise isiku või juriidilise isiku andmetega, siis kuna piiripealsetel juhtumitel tuleb rohkem kaitsta eraelu puutumatust, siis sellistele kontaktandmete juurdepääsupiirangu kehtestamine ei ole vastuolus seadusega (näiteks MTÜ-de puhul). Küll aga ei ole põhjendatud eelnimetatud sätte alusel kontaktandmete kinni katmine, millest on arusaadav, et tegemist on juriidilise isiku kontaktandmetega, sest AvTS § 35 lg 1 p 12 ei laiene juriidiliste isikute kontaktandmetele.

AvTS § 35 lg 1 p 17 kohustab kehtestama juurdepääsupiirangu teabele, mille avalikuks tulemine võib kahjustada ärisaladust. Kuna teabenõue esitati ning linnavalitsus vastas teabenõudele ajal, mil ärisaladuse mõiste oli sätestatud konkurentsiseaduse § 63 lg-s 1 (kuni 16.12.2018), siis tuleb käesolevas kaasuses lähtuda ärisaladuse mõiste puhul eelnimetatud seadusest. Konkurentsiseaduse § 63 lg 1 kohaselt loeti ärisaladuseks niisugune teave ettevõtja äritegevuse kohta, mille avaldamine teistele isikutele võib selle ettevõtja huve kahjustada, eelkõige oskusteavet puudutav tehniline ja finantsteave ning teave kulude hindamise metoodika, tootmissaladuste ja -protsesside, tarneallikate, ostu-müügi mahtude, turuosade, klientide ja edasimüüjate, turundusplaanide, kulu- ja hinnastruktuuride ning müügistrateegia kohta. Ärisaladus ei ole avalikustamisele kuuluv või avalikustatud teave.

AvTS § 36 lg 1 p 9 ei luba tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks dokumente riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või avalik-õigusliku juriidilise eelarvevahendite kasutamise ning eelarvest makstud tasude ja hüvitiste kohta. AvTS § 5 lg 3 p 2 sätestab, et teabevaldajaga võrdsustatakse füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing – teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Seaduse seletuskirja kohaselt peab kogu eelarve raha kasutamine

olema avalik ning vastavat teavet peab olema võimalik saada kõikidelt isikutelt, kes on saanud riigilt või kohalikult omavalitsuselt eelarvelisi vahendeid. Kui teave toetuse kasutamise kohta on ka linnavalitsuse valduses, siis ei saa linnavalitsus sellise teabele juurdepääsu piirata ning vastav teave tuleb teabenõude korral väljastada.

Nõustun linnavalitsusega selles, et kui linnavalitus on toetuse üle kandnud toetuse saaja arvele, siis pole enam võimalik vahet teha, milline arve on linnalt saadud vahenditest tasutud. Riigikohus on asjas nr 3-3-1-19-14 selgitanud, et kui ei ole eristatav, millises osas on kulutus rahastatud kohaliku omavalitsuse eelarvest antud rahaliste vahendite ja millises osas teistest allikatest saadud raha arvel, siis ei ole sellisel juhul võimalik tegevusi/teenuseid rahastamise allika põhjal üksteisest eraldada. Võimalik on üksnes selgitada, kas kuludokument on seotud tegevusega, mida omavalitsus on rahastanud. Kui kuludokumendis kajastatud kauba või teenuse soetamine on vähemalt kaasrahastatud kohaliku omavalitsuse eelarvest antud rahaliste vahenditega, vastab kuludokument AvTS § 5 lg 3 punktile 2.

22.10.2018 teabenõude täitmine

22.10.2018 teabenõudes on vaide esitaja palunud väljasta 10-ne kultuuri-, haridus-, noorsoo- ja spordiprojekti aruanded osas, mis ei sisalda ärisaladust. Samuti palus vaide esitaja väljastada, mitmeid käsunduslepinguid ja kokkuleppeid mahasõidutee ehitamiseks kinnistule.

22.11.2018 edastas Pärnu Linnavalitsus vaide esitajale teabenõudes soovitud dokumendid, kui kuluaruannetel olid kinni kaetud read, kust nähtuks saadud toetuse kasutamine. Linnavalitsus on selgitanud, et toetuse kasutamise aruanded sisaldavad selgitust toetuse kasutamise kohta koos toetuse kasutamist tõendavate kuludokumentidega. Samuti esitavad toetuse saajad toetuse kasutamise aruande juurde sageli dokumente ja teavet osas, mis ei puuduta omavalitsuse eraldatud toetuse kasutamist ning mida ei saa avaldada kolmandatele isikutele. Kuna aruandeid ei ole võimalik jagada, on seatud juurdepääsupiirang kogu aruandele.

Lisaks eeltoodule on linnavalitsus vastuses inspeksiooni järelepärimisele selgitanud, *et oleme tutvunud ministeeriumide ja teiste kohalike omavalitsusüksuste avalike dokumendiregistriga, et vaadata, kuidas avalikustatakse erinevate toetuste kasutamise aruandeid. Juhul kui aruanded on avalikest dokumendiregistritest otsinguga leitavad, on valdavalt tegemist AvTS § 35 lg 1 p 17 alusel asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabega.*

Andmekaitse Inspeksioon eeltooduga ei nõustu. Nagu juba eelpool selgitasin, siis piirangu saab kehtestada üksnes sellele teabele, mis tõesti sisaldab toetuse saaja ärisaladust. Ei saa välistada, et mõned aruanded tõesti võivad sisalda ka kellegi ärisaladust, kuid igat dokumenti tuleb vaadata eraldi, sh ka seda, mis ulatuses dokument piiranguga teavet sisaldab. Ka ei saa siin lähtuda sellest, et ka teised panevad sama piirangu, kuna dokumendiregistritest ei nähtu, millist teavet dokument sisaldab ning pole ka arusaadav/kontrollitav, kas piirang on kehtestatud õiguspäraselt. Teavet ei saa jätta väljastamata põhjusel, et see ei puuduta linnalt saadud toetust või pole võimalik jagada, milline kulu on kaetud linnalt saadud rahast. Viimasel juhul on võimalik väljastada kuludokument, mis katab linnalt saadud toetuse, kuna toetuse saaja ärisaladus ei saa olla see, milleks ta linnavalitsuselt saadud raha on kasutanud. Samuti ei saa olla ärisaladus see, kui mõni taotleja on saanud toetust ka mõnelt teiselt avaliku sektori asutuselt ning kuidas seda raha on kasutatud.

Seega tuleb linnavalitsusel välja selgitada, mis on nendes aruannetes eraõiguslike juriidiliste isikute ärisaladus. On küsitav, kas ja mis üldse on MTÜ-de, sh muude toetust saanud isikute ärisaladus, kes ei ole äriettevõtted. Seega tuleb väljastada see osa kuluaruannetest, mis ei sisalda ärisaladust või millele ei saa piirangut kehtestada või millele piirang ei laiene.

Mis puudutab juriidiliste isikute kontaktandmete kinni katmist, siis vastuses inspeksiooni järelepärimisele on linnavalitsus selgitanud, et juriidiliste isikute kontaktandmetele on kehtestatud piirang ekslikult ning 15.01.2019 on linnavalitsus dokumendid edastanud selliselt, et juriidiliste isikute nimed on kinni katmata, millega loen selles osas rikkumise lõppenuks.

Vaide esitaja on leidnud vaides, et planeerimisdokumentidel on isikute nimed õigusvastaselt kinni kaetud (dokument nr 4.3-7/13898/2018-29). Edastatud dokumentidest nähtub, et nimetatud dokumendi puhul on tegemist vastusega kodaniku teabenõudele, milles on kinni kaetud füüsilise isiku andmed, mis on seadusega kooskõlas.

Kokkulepetel, mis olid sõlmitud mahasõidutee ehitamiseks kinnistusele, kaeti linnavalitsuse selgituse kohaselt kinnistu andmed kinni põhjusel, et kinnistusraamatus on vastava päringu tegemine tasuline ja linnavalitsus ei pea neid andmeid teabenõudjale tasuta väljastama. Väljastatud dokumentidel olid kinni kaetud kinnistu andmed ning omaniku kontaktandmed. Omanike andmed kui kokkuleppe osapoole andmed olid avalikud.

Nõustun linnavalitsusega selles, et kinnistu omaniku kontaktandmed (mis võivad ühtida, kuid ei pruugi ühtida kinnistu andmetega), on piiranguga andmed. Inspeksiooni hinnangul ei ole aga piiranguga andmeteks kinnistu andmed, millele on antud luba mahasõidutee ehitamiseks. Kuna ehitustegevus on avalik ja avalikkusel on õigus kontrollida/teada, kas vastavale kinnistusele ja mis tingimustel on ehitustegevuseks nõusolek antud ja kas omanik täidab kokkulepet ega kahjusta teiste isikute õigusi.

Samuti on kinnistusraamatu andmed avalikud. Tõsi, omaniku päring on tasuline, kuid selle eesmärgiks ei ole juurdepääsu piiramine, vaid tegevuskulude katmine. Õiguspärane oleks keelduda juhul, kui teabenõude täitmine eeldaks kinnistusraamatust päringu tegemist. Antud juhul on andmed konkreetsetes dokumentides olemas, millisel juhul piirangu kehtestamine ei ole põhjendatud. See, kas kokkuleppes märgitud isik ka elab konkreetsetel aadressil, ei ole dokumendist üheselt tuvastatav, kuna kinni on kaetud ka omaniku kontaktid, mis on õiguspärane. Siinkohal juhin linnavalitsuse tähelepanu ka sellele, et kui teada on omaniku nimi, siis selle alusel päringu tegemisel väljastab e-kinnistusraamat tasuta ka kinnistu andmed. Seega kinnistu andmetele piirangu kehtestamine AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel ei ole põhjendatud.

22.11.2018 teabenõude täitmine

22.11.2018 esitas vaide esitaja täiendava teabenõude, milles palus üheksa toetuse saanud projekti osas edastada aruannetele lisatud arve ja maksmist tõendav dokument linnavalitsuselt saadud toetuse ulatuses.

30.11.2018 vastas linnavalitsus teabenõudele järgmist: „*Toetuse kasutamise aruannetele lisatud kuludokumentide puhul on tegemist toetuse saaja ja tema lepinguparteni vahelise suhtega, kuludokumentidele ei ole märgitud, millisest finitseerimisallikast on toetuse saaja arved tasunud. Kui toetus on taotleja pangakontole üle kantud, on see osa toetuse saaja kontol olevast rahast ning pole enam võimalik eristada konkreetset, millise arve tasumiseks seda kasutati*“.

Nõustun eeltoodud linnavalitsuse selgitusega, kuid kuna linnalt saadud raha kasutamisele ei saa kehtestada juurdepääsupiirangut, siis tuleb teabenõude korral see välja selgitada. Seega saab praegusel juhul asuda seisukohale, et linnavalitsus ei ole välja selgitanud, kas ja mis osa kuluaruannetes peavad toetuse saajad oma ärisaladuseks ning millised kulutused loeb toetuse saaja tasutuks linnalt saadud toetusest.

Eeltoodust tulenevalt tuleb linnavalitsusel välja selgitada, mis osa kuluaruannetes on toetuse saajate ärisaladus ning väljastada see osa kuluaruannetest, mis puudutab linnalt saadud toetuse

kasutamist, kuna see ei saa olla ärisaladus ja seda peavad väljastama teabenõude korral ka toetuse saajad. Samuti väljastada mahasõidutee kokkulepetes kinnistu andmed, mis on kinnistusraamatus avalikud, kui pole muud põhjust neile juurdepääsu piirata.

Väljaspool vaidemenetlust pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et igasugusel isikuandmete töötlemisel peab olema õiguslik alus. See, kui dokumendile, mis sisaldab ka isikuandmeid ja millele ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut ning mis väljastatakse teabenõude korral, ei anna õigust seal sisalduvaid isikuandmeid avalikustada ükskõik kus ja ükskõik millisel eesmärgil. Riigikohus on leidnud oma 3-3-1-3-12 otsuses et IKS (mis kehtis kuni 14.01.2019) § 11 lg 1 piirab sama seaduse sätete kohaldamist, mitte ei ole ise seaduslik alus andmete töötlemiseks. Ka ei tulene sellest sättest, et juba avalikustatud isikuandmete uueks töötlemiseks ei peaks olema seaduslikku alust. Seadusliku aluse nõue ei tulene üksnes IKS § 10 lg-st 1, vaid ennekõike PS § 3 lg-s 1 sätestatud seaduse reservatsiooni põhimõttest.

Ainuüksi sellest, et andmed on isiku nõusolekul või seaduse alusel ilma tema nõusolekuta mingis vormis avalikustatud, ei saa järeldada, et täiendaval avalikustamisel ei pruugi isiku jaoks olla olulisi tagajärgi. Andmete esialgne ja korduv avalikustamine võivad toimuda väga erinevas vormis ja väga erineva intensiivsusega, sõltuvalt andmete edastaja isikust, infokanalist, kontekstist, auditooriumist jne. /.../ Proportsionaalne eraelu riive ei oleks see, kui hädavajaliku ja mõõduka piiratud avalikustamisega käiks alati kaasas piiramatu võimalus andmeid korduvalt töödelda. Säärane võimalus oleks ilmselges vastuolus andmetöötamise eesmärgikohasuse, minimaalsuse ja kasutuse piiramise põhimõttega. Eeltoodud seisukohad on ka praegu kehtivad ja ei ole muutunud isikuandmete kaitse üldmääruse kehtima hakkamisega.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel